

Prof. ThDr. Jozef Krajčí, PhD.

Rímske právo I. **(Program prednášok na zimný semester)**

1. téma

Pojem a rozdelenie rímskeho práva. Periodizácia rímskeho práva a rímskej spoločnosti. Štruktúra právneho systému, pramene rímskeho práva, význam rímskeho práva. Objektívne a subjektívne právo. Právny poriadok. Rímski právnici a justiniánska kodifikácia.

2. téma

Procesné právo. Význam procesného práva, jeho vzťah k právu hmotnému. *Actio* a rímske žalobnoprávne myslenie. Druhy rímskeho civilného procesu. Legislačný, formulový a kogničný proces. Konanie *in iure* a *apud iudicem*. Funkcia pretóra v procese.

3. téma

Subjekty práva – fyzické a právnické osoby. Právna subjektivita a spôsobilosť na právne úkony, predpoklady. Manželské a rodinné právo – *mancipium, manus, patria potestas*.

4. téma

Podmienky úplnej právnej subjektivity (*status libertatis, civitatis, familiae*). *Capitis deminutio*. Vznik a zánik otroctva. Vznik a zánik občianstva. *Ius postlimini*. *Favor libertatis*

5. téma

Vecné právo – systematika vecných práv. Vec v právnom slova zmysle, členenie vecí. *Possessio* – pojem a druhy držby, osobitý status inštitútu držby.

6. téma

Vecné právo – nadobudnutie, trvanie a zánik držby. Právna – pretorská ochrana držby. *Predmet držby (držba veci, držba práva)*.

7. téma

Druhy, obsah a zánik vlastníckeho práva. Spoluvlastníctvo . Obmedzenie vlastníckeho práva v súkromnom a verejnom záujme. *Servitutes*. *Emphyteusis*. *Superficies*.

8. téma

Derivátne spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva.

9. téma

Originárne spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva. Vlastnícke právo k plodom.

10. téma

Ochrana vlastníckeho práva. Význam ochrany vlastníckeho práva. *Rei vindicatio, actio Publiciana, actio negatoria*. Iné inštitúty ochrany vlastníckeho práva.

11. téma

Záložné právo. Vznik, predmet, obsah a zánik záložného práva.

12. téma

Právne úkony. Náležitosti a rozdelenie. Prejav vôle. Nezhoda vôle s prejavom. *Omy*.